Europaparlamentet
2014-2019

Plenarhandling

A8-0203/2018

7.6.2018

BETÄNKANDE

om städernas roll inom unionens institutionella ramar
(2017/2037(INI))

Utskottet för konstitutionella frågor

Föredragande: Kazimierz Michał Ujazdowski

Föredragande av yttrande (*):
Jan Olbrycht, utskottet för regional utveckling

(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 54 i arbetsordningen

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION 3

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR REGIONAL UTVECKLING..... 13

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET 18

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET 19

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om städernas roll inom unionens institutionella ramar
(2017/2037(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), särskilt artikel 5.3, och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),

– med beaktande av sin resolution av den 7 maj 2009 om Lissabonfördragets konsekvenser för utvecklingen av Europeiska unionens institutionella balans[1],

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 maj 2015 *Bättre lagstiftning för bättre resultat – en EU-agenda* (COM(2015)0215),

– med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna[2], särskilt artikel 41,

– med beaktande av Amsterdampakten om EU-agendan för städer, som antogs av EU:s ministrar med ansvar för stadsfrågor den 30 maj 2016,

– med beaktande av sin resolution av den 9 september 2015 om de urbana aspekterna i EU:s politik[3],

– med beaktande av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 240/2014 av den 7 januari 2014 om den europeiska uppförandekoden för partnerskap inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna[4],

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 18 juli 2014 *De urbana aspekterna i EU:s politik – Huvudpunkterna i en EU-agenda för städer* (COM(2014)0490),

– med beaktande av förklaringen om EU-agendan för städer, som ministrarna med ansvar för territoriell sammanhållning och stadsutveckling enades om den 10 juni 2015,

– med beaktande av sin resolution av den 16 februari 2017 om att förbättra Europeiska unionens funktionssätt genom att utnyttja Lissabonfördragets potential[5],

– med beaktande av sin resolution av den 16 februari 2017 om möjliga utvecklingar och justeringar av den nuvarande institutionella strukturen för Europeiska unionen[6],

– med beaktande av rådets slutsatser av den 24 juni 2016 om en EU-agenda för städer,

[1] EUT C 212 E, 5.8.2010, s. 82.
[2] EUT C 326, 26.10.2012, s. 391.
[3] EUT C 316, 22.9.2017, s. 124.
[4] EUT L 74, 14.3.2014, s. 1.
[5] Antagna texter, P8_TA(2017)0049.
[6] Antagna texter, P8_TA(2017)0048.

– med beaktande av Leipzigstadgan om hållbara städer i Europa, som antogs vid det informella ministermötet om stadsutveckling och territoriell sammanhållning i Leipzig den 24–25 maj 2007,

– med beaktande av den nya agendan för städer, som antogs vid FN-konferensen om bostäder och hållbar stadsutveckling (Habitat III) den 20 oktober 2016 i Quito i Ecuador,

– med beaktande av kommissionens rapport om levnadsförhållandena i europeiska städer 2016 (State of European Cities 2016),

– med beaktande av sin resolution av den 12 december 2017 om rapporten om EU-medborgarskapet 2017: Stärka medborgarnas rättigheter i en union av demokratisk förändring[1],

– med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för konstitutionella frågor och yttrandet från utskottet för regional utveckling (A8-0203/2018), och av följande skäl:

A. Genom Maastrichtfördraget inrättades Europeiska regionkommittén, och därmed fick städerna – inom ramen för sin representation i kommittén – möjlighet att delta i dess rådgivande roll i EU:s beslutsprocess.

B. Regionkommittén fullbordar denna roll genom att utföra en mängd olika verksamheter som har som mål att främja dialog och aktivt deltagande i EU:s beslutsprocess.

C. Protokoll nr 2 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna ger Europeiska regionkommittén rätt att väcka talan via Europeiska unionens domstol mot lagstiftningsakter som åsidosätter subsidiaritets- eller proportionalitetsprincipen när det gäller lagstiftningsakter för vars antagande det i fördraget anges att Regionkommittén ska höras. Därigenom förfogar städerna över ett instrument som de kan använda för att försvara sina intressen i Europeiska unionen.

D. Det bör göras tydlig åtskillnad mellan å ena sidan sådana företrädare för städer som anges i fördragen, såsom Regionkommitténs ledamöter, och å andra sidan sammanslutningar som företräder städernas intressen.

E. Merparten av EU:s befolkning (över 70 procent) bor i stadsområden.

F. Processen med att avgränsa befogenheter från territorier är en central del av globaliseringen och utesluter inte behovet av nätverk bestående av europeiska städer där unionsmedborgarnas intressen skapas och främjas.

G. Större delen av EU:s politik och lagstiftning genomförs på lokal och regional nivå, bland annat i städer, och omfattar i dag nästan alla politiska, ekonomiska och sociala områden.

[1] Antagna texter, P8_TA(2017)0487.

H. EU:s institutionella struktur bygger på principen om flernivåstyre och subsidiaritet.

I. Den stadga om flernivåstyre i Europa som Regionkommittén har antagit hänvisar till det nära sambandet mellan ett lojalt och partnerskapsbaserat samarbete mellan Europeiska unionen, medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna och till den likvärdiga legitimiteten och ansvarigheten för varje förvaltningsnivå inom respektive ansvarsområde.

J. Regionkommittén skapade nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen för att underlätta utbytet av information mellan lokala och regionala myndigheter i EU och inom EU-institutionerna med avseende på kommissionens handlingar och lagstiftningsförslag som har en direkt inverkan på regionala och lokala myndigheter.

K. I sin ovannämnda resolution av den 12 december 2017 uppmanade parlamentet kommissionen att, i syfte att stärka unionsmedborgarskapet och utövandet av detta medborgarskap, uppmuntra lokala myndigheter att utse rådgivare med ansvar för EU-frågor, eftersom detta är den nivå som är närmast medborgarna.

L. I Leipzigstadgan om hållbara städer i Europa används begreppet ”europeiska städer”.

M. Borgmästaravtalet har hjälpt till att utveckla integrerade strategier för begränsning av och anpassning till klimatförändringen, förbättra energieffektiviteten och öka användningen av förnybar energi. Sådana initiativ visar hur samarbete mellan städer och utbyte av bästa praxis kan bidra till uppnåendet av EU:s politiska mål.

N. Enligt Leipzigstadgan anses Europas städer vara ”värdefulla och oersättliga ekonomiska, sociala och kulturella tillgångar”. Det slås även fast att dessa städer bör ta på sig ansvaret för den territoriella sammanhållningen, och en av de centrala slutsatserna i kommissionens rapport om levnadsförhållandena i städerna från 2016 är att städer är av central betydelse för att man ska uppnå EU:s viktigaste ekonomiska, sociala och miljömässiga mål. Städerna bör således ges en central roll i sammanhållningspolitiken.

O. I Leipzigstadgan erkänns att medlemsstaternas ansvariga ministrar är skyldiga att främja en väl avvägd administrativ indelning som grundar sig på en europeisk polycentrisk stadsstruktur. Dessutom anges att städerna bör stå i centrum för stadsregionernas utveckling och ta på sig ansvaret för den territoriella sammanhållningen.

P. EU-agendan för städer (Amsterdampakten) skapar – med full respekt för subsidiaritetsprincipen och befogenheterna enligt EU:s fördrag – en plattform för samarbete mellan medlemsstater, regioner, städer, kommissionen, parlamentet, EU:s rådgivande organ och andra parter inom ramen för partnerskap, i syfte att ge ett informellt bidrag till utformningen och översynen av både framtida och befintlig EU-lagstiftning.

Q. Tillämpningsområdet för EU-agendan för städer omfattar framför allt en pelare om bättre lagstiftning som syftar till att fokusera på ett mer effektivt och konsekvent genomförande av EU:s politik, lagstiftning och rättsliga instrument i stället för på initiativ till ny lagstiftning.

R. Kommissionen uppmanar, som en del av paketet för bättre lagstiftning lokala myndigheter, att på ad hoc-basis delta i territoriella konsekvensbedömningar av framtida lagförslag.

S. I sina slutsatser av den 24 juni 2016 välkomnade rådet Amsterdampakten och uppmanade bland annat kommissionen, medlemsstaterna, lokala och regionala myndigheter och Europaparlamentet att vidta ytterligare åtgärder i detta sammanhang. Samtidigt uppmanades parlamentet att efter vägledning från generaldirektörerna med ansvar för stadsfrågor överväga att föra upp resultaten och rekommendationerna från partnerskapen på föredragningslistan för berörda utskott när dessa diskuterar relevant ny och befintlig EU-lagstiftning.

T. Samtidigt uppmanas kommissionen, i samma EU-agenda för städer, att bland annat behandla resultaten och rekommendationerna från partnerskapen vid utarbetande eller översyn av relevant lagstiftning och relevanta instrument och initiativ på EU-nivå och att samarbeta med myndigheter i städer och deras representativa organisationer genom att utnyttja de möjligheter till samråd och återkoppling som finns vid utarbetande av nya politiska initiativ och lagstiftningsinitiativ och utvärdering av EU:s rådande strategier, politik och lagstiftning.

U. Nya globala utmaningar som säkerhet och invandring, demografiska förändringar, ungdomsarbetslöshet och utmaningar i fråga om kvaliteten på allmännyttiga tjänster, tillgång till ren och överkomlig energi, naturkatastrofer och miljöskydd kräver lokala svar och därför ett starkare engagemang från städerna vid utformningen och genomförandet av EU:s politik.

V. De europeiska städernas värde ligger också i att de rymmer en väsentlig del av Europas gemensamma kulturarv.

W. Städerna är den politiska nivå som medborgarna förstår bäst och de har därmed en stor potential som platser där medborgare kan engagera sig i konstruktiva diskussioner. Regionkommitténs erfarenheter av att organisera medborgardialoger i samarbete med lokala och regionala partner ger i detta avseende lovande framtidsutsikter.

X. Mot bakgrund av de politiska kraven genom Agenda 2030 för hållbar utveckling och Parisavtalet om klimatförändringar har städerna stärkt sin förmåga att utveckla innovativa politiska lösningar och instrument avseende social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet samt rättvisa handelssystem och att samarbeta för att genomföra detta bortom befintliga format både inom EU och internationellt.

Y. I förklaringen om EU-agendan för städer, som EU:s ministrar med ansvar för territoriell sammanhållning och stadsutveckling enades om i juni 2015, erkänns den viktiga roll som Regionkommittén, Eurocities och Europeiska samarbetsorganisationen för kommunala och regionala myndigheter (CEMR) har när det gäller att framföra stadsområdenas intressen.

Z. Städer kan erbjuda en möjlighet att uppfylla potentialen i unionsmedborgarskapet och förstärka detta genom att främja aktiva medborgarskap, baserat på tanken att städer kan genomföra medlingsstrukturer mellan EU och dess medborgare på ett mer effektivt sätt.

AA. Deltagande av städer i EU:s politik bidrar till ökat lokalt ansvar för EU:s processer, bättre styrning, mer deltagandedemokrati i EU, förbättrad administrativ kapacitet och bättre kvalitet på de allmännyttiga tjänsterna i hela EU, och bidrar därigenom till genomförandet av rätten till god förvaltning i enlighet med artikel 41 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

BB. Det är viktigt att involvera lokala och regionala myndigheter så tidigt som möjligt i det politiska beslutsfattandet, och att förstärka deras roll i de territoriella konsekvensbedömningarna.

CC. De nuvarande formerna för städers deltagande är alltjämt otillfredsställande med tanke på den effekt man vill uppnå på utformningen och genomförandet av EU:s politik och lagstiftning. Denna påverkan skulle dessutom vara större om städerna slöt sig samman i nätverk baserade på en gemensam historisk, geografisk, demografisk, ekonomisk, social och kulturell tillhörighet.

1. Europaparlamentet konstaterar att insatserna för att göra städer – varmed avses städer, stads- och storstadsområden samt små och medelstora städer – delaktiga i beslutsprocessen på EU-nivå underlättas genom deras deltagande i Regionkommittén som ett rådgivande organ. Parlamentet anser att den nuvarande institutionella strukturen gör det möjligt att uppmuntra plattformar för samarbete mellan städer och mellan städer och representativa organisationer och beslutsfattande organ på både nationell nivå och EU-nivå, i linje med principerna om lojalt samarbete, subsidiaritet och proportionalitet.

2. Europaparlamentet påpekar att det saknas en enhetlig definition av vad som utgör en stad i fråga om befolkning, yta, funktioner och grad av självstyre, utan endast i fråga om urbaniseringsgrad och folktäthet, och att varje medlemsstat därför kan – och kommer att – betrakta detta begrepp på olika sätt.

3. Europaparlamentet framhåller att EU i flera fall gradvis stärker den urbana dimensionen av sin politik, vilket exempelvis framgår av konceptet ”smarta städer och samhällen” (det europeiska innovationspartnerskapet) samt av sådana initiativ som gemenskapsinitiativet Urban I (Urban I), Urban II, hållbar stadsutveckling (artikel 7 i Eruf-förordningen[1]), nätverket för stadsutveckling, innovativa åtgärder i städerna, Europas kulturhuvudstad, Europas miljöhuvudstad och Europas innovationshuvudstad, borgmästaravtalet och EU-agendan för städer.

4. Europaparlamentet påminner om att städer spelar en viktig roll i genomförandet av vissa av EU:s politik och instrument, till exempel när det gäller sammanhållningspolitiken och de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Städerna uppmanas därför att arbeta på ett integrerat sätt genom att samarbeta med alla förvaltningsnivåer, den privata sektorn och civilsamhället, i överensstämmelse med partnerskapsprincipen.

5. Europaparlamentet betonar den nyckelroll som innehas av städer och alla lokala myndigheter i utarbetandet, utformningen, finansieringen och genomförandet av viktig EU-politik, t.ex. bekämpningen av klimatförändringarna, genom en process för

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om särskilda bestämmelser för målet Investering för tillväxt och sysselsättning (EUT L 347, 20.12.2013, s. 289).

ekonomisk, social och territoriell stadsutveckling som ger städerna möjlighet att hantera nya utmaningar och utnyttja möjligheterna inom EU:s kommande finansieringsperiod, i syfte att mobilisera tillgängliga resurser i riktning mot inte bara smarta och hållbara utan också kreativa städer för framtiden. Parlamentet betonar i detta sammanhang även vikten av världsomfattande strategier och initiativ, såsom FN:s mål för hållbar utveckling och det globala borgmästaravtalet.

6. Europaparlamentet understryker att städer har visat sin förmåga att på ett effektivt sätt förvalta de integrerade åtgärderna för hållbar stadsutveckling och att de därför bör ges en större roll i genomförandet av all relevant politik.

7. Europaparlamentet understryker att städer som instrument för offentlig diplomati skulle kunna ges en viktig roll i EU:s externa politik, genom att man sammanför människor från olika länder och tar upp frågor som av olika skäl inte finns med på viktiga politiska dagordningar. Parlamentet efterlyser därför bättre finansiering av EU:s berörda stödmekanismer.

8. Europaparlamentet påpekar emellertid att städer ibland saknar lämpliga verktyg och lämplig administrativ kapacitet för att delta i anbudsinfordringar som syftar till att erhålla EU-medel. Parlamentet välkomnar därför inrättandet av en enda kontaktpunkt för städer, vars webbplats och handlingar bör finnas tillgängliga på unionens alla officiella språk. Parlamentet begär att man bättre ska samordna och integrera de instrument och program som rör städer i EU:s olika politiska initiativ genom att ge en kommissionsledamot ansvaret för den politiska ledningen i detta ärende, så att det utfärdas strategiska riktlinjer för denna politik, i överensstämmelse med den växande uppmärksamhet som EU-politiken visar för stadsområden. I detta sammanhang bör hänsyn också tas till de många olika skillnader som finns mellan de lokala myndigheterna i Europa och deras respektive potential. Parlamentet understryker hur viktigt det är att verka för en mer balanserad strategi gentemot städer, oavsett storlek, när det gäller tillgång till de berörda instrumenten och programmen, särskilt genom utveckling av kapaciteten för rådgivning.

9. Europaparlamentet välkomnar EU-agendan för städer som en ny modell med partnerskapsbaserat flernivåstyre som gör det möjligt för städerna att delta i översynen av den befintliga lagstiftningen och i diskussionerna om politikens framtida utformning. Parlamentet betonar behovet av en integrerad och övergripande strategi när det gäller det praktiska genomförandet av det flernivåstyre som fastställs i unionsakter, i linje med de grundläggande målen för EU:s politik. Parlamentet noterar den betydelsefulla kompletterande rollen för platsbaserade strategier och nedifrån och upp-strategier, till exempel i form av lokalt ledd utveckling.

10. Europaparlamentet ser gärna att EU-agendan för städer samordnas, stärks och formaliseras. Parlamentet anser att detta inte bör förbli en frivillig process, och att medlemsstaterna och kommissionen bör ta på sig en större del av ansvaret och åta sig att noggrant granska de rekommendationer som mottagits och, där så är möjligt, omsätta dem i praktiken.

11. Europaparlamentet uppmanar de partnerskap som är verksamma inom ramen för EU-agendan för städer att snabbt anta sina rekommendationer och handlingsplaner. Vidare uppmanas kommissionen att visa hur sådana konkreta förslag beaktas, särskilt när det

gäller bättre lagstiftning, finansiering och kunskaper, och att där så är lämpligt införliva dem i framtida lagstiftningsförslag. Kommissionen uppmanas att fortlöpande rapportera om dessa resultat till parlamentet.

12. Europaparlamentet välkomnar de samarbetsplattformar mellan städer som gör det möjligt att skapa synergier för gränsöverskridande samarbete och ett bättre genomförande av EU:s politik på lokal nivå. Parlamentet anser att EU:s borgmästaravtal för klimat och energi är ett bra exempel att följa.

13. Europaparlamentet välkomnar kommissionens inrättande av plattformen för uppgifter om städer (Urban Data Platform). Parlamentet uppmanar emellertid Eurostat och kommissionen att samla in och sammanställa mer detaljerade uppgifter, särskilt flödesdata, så att man på ett effektivt sätt kan anpassa den befintliga politiken och utforma ny politik.

14. Europaparlamentet anser att man måste stärka städernas tidiga och samordnade deltagande i EU:s beslutsprocesser inom EU:s nuvarande institutionella struktur, i synnerhet när det gäller lagstiftning som påverkar städerna direkt, på ett sätt som säkerställer transparens och ändamålsenlighet i politiken och beslutsprocesserna och som samtidigt tar hänsyn till medlemsstaternas respektive författningar. Parlamentet efterlyser mer transparens och delaktighet för medborgarna i EU:s beslutsprocess. Parlamentet välkomnar i detta avseende det europeiska medborgarinitiativet och efterlyser ett bättre främjande av detta verktyg i medlemsstaterna.

15. Europaparlamentet är övertygat om att städernas roll i utformningen av EU:s framtida politik måste stärkas avsevärt. Parlamentet uppmanar därför EU, särskilt med hänsyn till långsiktiga överväganden, att på nytt bedöma införandet av en europeisk stadspolitik.

16. Europaparlamentet påminner om att Regionkommittén samordnar övervakningsplattformen för Europa 2020 (EUROPE 2020MP), som har som huvuduppgift att säkerställa att städernas, regionernas och andra lokala myndigheters åsikter beaktas vid definitionen av kommissionens strategi för ekonomisk tillväxt och innovation.

17. Europaparlamentet rekommenderar att man stärker städernas och kommunernas politiska representation inom EU:s nuvarande institutionella ram, även genom att överväga att stärka städernas representation från medlemsstaternas sida, inom EU:s regionkommitté, utan att man undergräver den roll som spelas av regioner och landsbygdsområden.

18. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att mångfalden i deras olika territoriella strukturer till fullo avspeglas i deras förslag till utnämning av Regionkommitténs ledamöter och att vid behov lämna förslag till utnämning av fler företrädare för den lokala nivån i Regionkommittén.

19. Europaparlamentet betonar vikten av sammanslutningar som företräder städer, såsom Eurocities och CEMR. Parlamentet förordar ett stärkt deltagande av europeiska sammanslutningar som företräder lokala myndigheter och städernas intressen i utformningen av politiken, till exempel nätverket Eurocities och CEMR med flera, och anser att sådana sammanslutningar bör bli viktiga partner till EU-institutionerna genom

att man inrättar en permanent strukturerad mekanism för dialog, bland annat genom Regionkommittén, särskilt under utarbetandet av lagstiftning.

20. Europaparlamentet rekommenderar att det utförs territoriella konsekvensbedömningar av alla politiska åtgärder och all lagstiftning som påverkar den lokala nivån. Parlamentet anser att en dialog med sammanslutningar som företräder lokala myndigheter och stadsmyndigheter bör göra det möjligt för dem att bidra till territoriella konsekvensbedömningar, ge råd om förberedande studier gällande utformning av politiken och tillhandahålla regelbunden, målinriktad teknisk sakkunskap om genomförandet av EU-lagstiftning på regional nivå. Parlamentet påminner om att Regionkommittén utför territoriella konsekvensbedömningar.

21. Europaparlamentet uppmuntrar ett intensifierat samarbete mellan rådet och lokala myndigheter. Parlamentet ser gärna att städerna och regionerna och deras representativa sammanslutningar får en starkare rådgivande roll, när de arbetar med frågor som påverkar den lokala nivån.

22. Europaparlamentet anser att städer, tätorter och kommuner bör ses som något mer omfattande än enbart strukturer för offentlig förvaltning under demokratisk kontroll. De bör nämligen ses som potentiella forum för offentlig debatt, överföring av kunskap och utformning av det politiska rummet i EU, utan att man undergräver den roll som spelas av landsbygdsområden. Parlamentet anser att man måste definiera vad som upprätthåller detta europeiska offentliga rum, som kännetecknas av utövandet av grundläggande rättigheter och friheter och av värderingar som jämlikhet, icke-diskriminering och rättvisa.

23. Europaparlamentet betonar civilsamhällets roll i EU:s politiska liv. Städerna utgör den nivå där allmänheten lättast kan involveras, eftersom de har privilegierad tillgång till en stor del av EU:s befolkning. Städerna kan således ha en legitimerande roll och kan bidra till informationskampanjer om EU-medborgarnas rättigheter.

24. Europaparlamentet påminner om att regionerna och städerna bör erkännas som centrum som har en positiv roll i utvecklingen av EU:s strategier, där globala frågor uppstår och löses lokalt, eftersom de bidrar till att stärka unionens system med flernivåstyre, och att detta perspektiv får praktiska konsekvenser när det gäller den institutionella ramen för EU:s nedifrån och upp-baserade eller uppifrån och ned-baserade beslutsprocess.

25. Europaparlamentet anser att städerna inte bara bör representeras av officiella företrädare i förvaltningsstrukturer och rådgivande strukturer och att städerna och de mindre samhällena – inte bara ländernas och regionernas huvudstäder – skulle kunna bli centrum för debatt om framtiden för EU och dess politik.

26. Europaparlamentet anser att kommunerna, för att bli centrum för debatt om framtiden för EU och dess politik, måste utse en rådgivare med ansvar för EU-frågor, och att det bör inrättas ett nätverk för lokala rådgivare med ett sådant mandat.

27. Europaparlamentet vill att man ger städer och lokala myndigheter tillräckligt stöd för att göra det möjligt för dem att förbättra de urbana aspekterna av EU:s beslutsfattande.

28. Europaparlamentet rekommenderar att man ska utnyttja de möjligheter som finns hos EU:s städer för att utforma och genomföra EU:s politik med hjälp av debatter och samråd på områden som berör dem och som sträcker sig bortom stadspolitik i strikt mening.

29. Europaparlamentet framhåller att ett sådant mål endast kan förverkligas om debatterna och samråden äger rum i andra städer än de nationella eller regionala huvudstäderna, eftersom de kan vara ett lättillgängligt forum för medborgare som bor i närheten, inklusive i städer och mindre samhällen, med det huvudsakliga målet att föra EU och medborgarnas närmare varandra.

30. Europaparlamentet inser betydelsen av att skapa lämpliga deltagandemodeller som är anpassade till olika sammanhang och tätorter av olika storlek och betydelse, från europeiska huvudstäder till små och medelstora städer.

31. Europaparlamentet anser att parlamentet, tillsammans med Regionkommittén, lämpar sig bäst för att främja en sådan process, eftersom de är organ med befogenhet att utforma frågor som utgångspunkt för diskussioner och samråd och att dra slutsatser utifrån de synpunkter, åsikter och projekt som samlats in.

32. Europaparlamentet föreslår att processen för samråd med medborgarna bör organiseras av parlamentet och Regionkommittén i samarbete med de europeiska råd för städer som erkänts som forum för europeisk debatt och att dessa forum bör inrättas, i nära samarbete med medlemsstaterna, främst i städer som har en betydelse för och inverkan på en majoritet av invånarna i den berörda regionen för att säkerställa ett så brett deltagande som möjligt.

33. Europaparlamentet föreslår dessutom att råden i de städer om erkänts som forum för europeisk debatt bör ansvara för att ge universitet, lokala skolor och andra utbildningsanstalter samt medier, sociala organisationer och föreningar och den breda allmänheten omfattande erfarenhet från yrkeslivet och det offentliga och ge dem fri och öppen tillgång samt möjlighet att delta i debatter och samråd. Parlamentet anser att råden även bör ansvara för att bjuda in företrädare för alla nivåer av stadsförvaltningen, även mindre enheter eller partnerråd från storstadsregionen, och att det också skulle vara lämpligt att fastställa det territoriella tillämpningsområdet för en sådan skyldighet i det avtal som ingås mellan relevanta organ på EU-nivå och rådet för den europeiska forumstaden.

34. Europaparlamentet föreslår att det ska inrättas ett pilotprogram med 54 forum för europeisk debatt – som säkerställer en balanserad territoriell representation och representation av städer av olika storlek – som ska äga rum i städer som inte är huvudstäder, i syfte att skapa ett system för kommunal debatt och kommunala samråd om EU-frågor.

35. Europaparlamentet betonar att det krävs ett utbyte av god praxis mellan Europas städer eftersom vissa av dem har genomfört migrations- eller klimatförändringsprogram eller innovativa stadsförvaltningsplaner med goda resultat.

36. Europaparlamentet betonar att befästandet av städernas ställning i utformningen av EU:s politik, bland annat i Regionkommittén, inte undergräver förtroendet för andra

myndighetsnivåer, utan snarare stärker det, eftersom det främjar flernivåstyret och subsidiariteten på grundval av det bilaterala förtroendet mellan EU, medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna.

37. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Regionkommittén, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

15.5.2018

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR REGIONAL UTVECKLING

till utskottet för konstitutionella frågor

över städernas roll inom unionens institutionella ramar
(2017/2037(INI))

Föredragande av yttrande (*): Jan Olbrycht

(*) Förfarande med associerat utskott – artikel 54 i arbetsordningen

FÖRSLAG

Utskottet för regional utveckling uppmanar utskottet för konstitutionella frågor att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas:

1. Europaparlamentet konstaterar att städer, varmed avses städer, storstäder och storstadsområden, liksom små och medelstora städer som utgör ryggraden i EU:s territorium, saknar en formell roll i unionens institutionella ram, bortsett från den roll som deras representanter i Regionkommittén (ReK) – som endast är rådgivande – har. Parlamentet betonar dock att nästan all EU-politik har en betydande direkt eller indirekt inverkan på städerna, och att lokala folkvalda (enligt principerna om partnerskap och flernivåstyre) kan vara en viktig länk mellan EU och dess medborgare, vilka borde vara konkret delaktiga i den europeiska integrationsprocessen, bland annat genom bättre ömsesidig kommunikation och information av god kvalitet om politikområdena.

2. Europaparlamentet påpekar att det i Leipzigstadgan slås fast att städerna är oersättliga ekonomiska, sociala och kulturella resurser och att städerna bör ta ansvar för den territoriella sammanhållningen. Parlamentet framhåller således att städerna bör ges en central roll i sammanhållningspolitiken.

3. Europaparlamentet påpekar att det, med undantag för urbaniseringsgrad och folktäthet, saknas en enhetlig definition av vad som utgör en stad i fråga om befolkning, yta, funktioner och grad av självstyre, och varje medlemsstat kan därför – och kommer att – betrakta detta begrepp på olika sätt.

4. Europaparlamentet framhåller att EU gradvis stärker den urbana dimensionen av ett antal av sina politikområden, vilket exempelvis framgår av hela konceptet ”smarta städer och samhällen” (det europeiska innovationspartnerskapet) samt av sådana

initiativ som gemenskapsinitiativet Urban I (Urban I), Urban II, hållbar stadsutveckling (artikel 7 i Eruf-förordningen), nätverket för stadsutveckling, innovativa åtgärder i städerna, Europas kulturhuvudstad, Europas miljöhuvudstad och Europas innovationshuvudstad, borgmästaravtalet och EU-agendan för städer.

5. Europaparlamentet betonar den nyckelroll som innehas av städer och alla lokala myndigheter i utarbetandet, utformningen, finansieringen och genomförandet av viktiga unionspolitikområden, t.ex. att ta itu med klimatförändringarna, genom en process för ekonomisk, social och territoriell utveckling som ger städerna möjlighet att hantera nya utmaningar och utnyttja möjligheterna inom EU:s kommande finansieringsperiod, i syfte att mobilisera tillgängliga resurser i riktning mot inte bara smarta och hållbara utan också kreativa städer för framtiden. Parlamentet understryker i detta sammanhang även vikten av världsomfattande strategier och initiativ, såsom FN:s mål för hållbar utveckling eller det globala borgmästaravtalet.

6. Europaparlamentet understryker att städer som instrument för offentlig diplomati skulle kunna spela en viktig roll i EU:s externa politik, genom att sammanföra människor från olika länder och ta upp frågor som av olika skäl inte finns med på viktiga politiska dagordningar. Parlamentet efterlyser därför bättre finansiering av EU:s berörda stödmekanismer.

7. Europaparlamentet påpekar emellertid att städer ibland saknar lämpliga verktyg och lämplig administrativ kapacitet för att delta i anbudsinfordringar som syftar till att erhålla EU-medel. Parlamentet välkomnar därför inrättandet av en enda kontaktpunkt för städer, vars webbplats och handlingar bör finnas tillgängliga på unionens alla officiella språk, och efterlyser bättre samordning och integrering av instrument och program för städer i EU:s olika strategier, vilket bör ske genom att en kommissionsledamot skulle ges ansvaret för den politiska ledningen i detta ärende för att ge strategisk vägledning för dessa politikområden, i linje med den växande uppmärksamhet som EU-politiken visar för stadsområden, i detta avseende även med beaktande av de olika slagen av skillnader mellan europeiska lokala myndigheter och deras respektive potential. Parlamentet understryker hur viktigt det är att verka för en mer balanserad strategi gentemot städerna, oavsett storlek, när det gäller tillgång till de berörda instrumenten och programmen, särskilt genom utveckling av kapaciteten för rådgivning.

8. Europaparlamentet välkomnar EU-agendan för städer som en ny modell med flernivåstyre som bygger på partnerskap som engagerar städerna, bland annat när det gäller översyn av befintlig lagstiftning och reflektion över politikens framtida utformning. Parlamentet betonar behovet av en integrerad och övergripande strategi när det gäller det praktiska genomförandet av det flernivåstyre som fastställs i unionsakter, i linje med de grundläggande målen för EU:s politik, och noterar den betydelsefulla kompletterande rollen för platsbaserade strategier och nedifrån och upp-strategier, till exempel i form av lokalt ledd utveckling.

9. Europaparlamentet efterlyser att EU-agendan för städer bör samordnas, stärkas och formaliseras. Parlamentet anser att detta inte bör förbli en frivillig process, och att medlemsstaterna och kommissionen bör ta på sig en större del av ansvaret och åta sig att

noggrant granska de rekommendationer som mottagits och, där så är möjligt, omsätta dem i praktiken.

10. Europaparlamentet uppmanar partnerskap som är verksamma inom ramen för EU-agendan för städer att snabbt anta sina rekommendationer och handlingsplaner. Vidare uppmanas kommissionen att visa hur sådana konkreta förslag beaktas, särskilt när det gäller bättre lagstiftning, finansiering och kunskaper, och att där så är lämpligt införliva dem i framtida lagstiftningsförslag. Kommissionen uppmanas att fortlöpande rapportera om dessa resultat till parlamentet.

11. Europaparlamentet understryker att eftersom städer har visat sin förmåga att på ett effektivt sätt förvalta de integrerade åtgärderna för hållbar stadsutveckling bör de ges en större roll i genomförandet av alla relevanta politikområden.

12. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att införa en bred territoriell konsekvensbedömning av den urbana dimensionen i EU:s alla relevanta politikområden, för att se till att all framtida lagstiftning bygger på en analys av konsekvenserna av genomförandet på lokal och regional nivå. Parlamentet uppmuntrar till starkare och mer aktiv delaktighet för städer, stadssammanslutningar, lokala och regionala myndigheter, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och ReK, genom effektivt samarbete i denna process.

13. Europaparlamentet välkomnar kommissionens inrättande av plattformen för uppgifter om städer (*Urban Data Platform*). Parlamentet uppmanar emellertid Eurostat och kommissionen att samla in och sammanställa mer detaljerade uppgifter, särskilt flödesdata, så att man på ett effektivt sätt kan anpassa de befintliga strategierna och utforma nya.

14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att mångfalden i deras olika territoriella strukturer till fullo avspeglas i deras förslag till utnämning av ReK-ledamöter och att vid behov lämna förslag till utnämning av fler företrädare för den lokala nivån till ReK.

15. Europaparlamentet betonar vikten av förbund som företräder städer, såsom Eurocities och Europeiska samarbetsorganisationen för kommunala och regionala myndigheter (CEMR). Parlamentet uppmanar till att aktivt involvera dessa närmare i kommissionens relevanta expertgrupper och rådets arbetsgrupper om och när så är lämpligt. Parlamentet betonar också vikten av det civila samhällets roll i det politiska livet i EU och i utformningen av en europeisk stadspolitik.

16. Europaparlamentet är övertygat om att städernas roll i utformningen av EU:s framtida politik måste stärkas avsevärt. Parlamentet uppmanar därför EU, särskilt med hänsyn till långsiktiga överväganden, att på nytt bedöma införandet av en europeisk stadspolitik.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	15.5.2018
Slutomröstning: resultat	+: 31 –: 3 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Mercedes Bresso, Steeve Briois, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, Aleksander Gabelic, Ivan Jakovčić, Constanze Krehl, Sławomir Kłosowski, Louis-Joseph Manscour, Iskra Mihaylova, Andrey Novakov, Paul Nuttall, Younous Omarjee, Konstantinos Papadakis, Stanislav Polčák, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Maria Spyraki, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Matthijs van Miltenburg, Kerstin Westphal, Joachim Zeller
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Isabella Adinolfi, John Howarth, Ivana Maletić, Miroslav Mikolášik, Bronis Ropė, Davor Škrlec, Damiano Zoffoli
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Dariusz Rosati, Boris Zala

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

31	+
ALDE	Ivan Jakovčić, Iskra Mihaylova, Matthijs van Miltenburg
ECR	Sławomir Kłosowski, Ruža Tomašić
EFDD	Isabella Adinolfi, Rosa D'Amato
GUE/NGL	Younous Omarjee
PPE	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Ivana Maletić, Miroslav Mikolášik, Andrey Novakov, Stanislav Polčák, Dariusz Rosati, Fernando Ruas, Maria Spyraki, Ramón Luis Valcárcel Siso, Joachim Zeller
S&D	Mercedes Bresso, Andrea Cozzolino, Aleksander Gabelic, John Howarth, Constanze Krehl, Louis-Joseph Manscour, Liliana Rodrigues, Kerstin Westphal, Boris Zala, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE	Bronis Ropė, Davor Škrlec

3	-
EFDD	Paul Nuttall
ENF	Steeve Briois
NI	Konstantinos Papadakis

0	0

Teckenförklaring:
+ : Ja-röster
- : Nej-röster
0 : Nedlagda röster

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Antagande	24.5.2018
Slutomröstning: resultat	+: 18 –: 1 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Mercedes Bresso, Richard Corbett, Pascal Durand, Danuta Maria Hübner, Diane James, Ramón Jáuregui Atondo, Jo Leinen, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Markus Pieper, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Claudia Ţapardel, Kazimierz Michał Ujazdowski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Martina Anderson, Jérôme Lavrilleux, Jiří Pospíšil, Rainer Wieland
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Eduard Kukan, Fernando Ruas

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP
I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

18	+
GUE/NGL	Martina Anderson, Barbara Spinelli
NI	Kazimierz Michał Ujazdowski
PPE	Danuta Maria Hübner, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Eduard Kukan, Markus Pieper, Jiří Pospíšil, Fernando Ruas, György Schöpflin, Rainer Wieland
S&D	Mercedes Bresso, Richard Corbett, Ramón Jáuregui Atondo, Jo Leinen, Pedro Silva Pereira, Claudia Țapardel
VERTS/ALE	Pascal Durand

1	-
NI	Diane James

1	0
ALDE	Maite Pagazaurtundúa Ruiz

Teckenförklaring:
+ : Ja-röster
- : Nej-röster
0 : Nedlagda röster